

Tartu Ülikooli maailma keelte ja kultuuride instituudi skandinavistika osakonna bakalaureuse- ja magistr tööde juhend

Lähtub õppekorralduseeskirja punkti 74 alusel humanitaarteaduste ja kunstide valdkonna nõukogu 11.09.2024 otsusega nr 18. vastu võetud „Kõrgharidustaseme esimese ja teise astme lõputööde nõuetest, kaitsmiskomisjoni moodustamise ja kaitsmise korrast Tartu Ülikooli humanitaarteaduste ja kunstide valdkonnas.

Kinnitatud maailma keelte ja kultuuride nõukogus 11. novembril 2024

Lõputöö (bakalaureusetöö, magistr töö, magistriprojekt) on iseseisev analüütiline lühiuurimus. Töö võib olla kirjandusel põhinev teoreetiliste seisukohtade analüüs või mõne teooria rakendamine selgelt piiritletud uurimisobjekti (nt. kirjandusteos, keele- või tekstikorpuse, kultuuriteksti või -nähtuse) analüüsimiseks.

- **Bakalaureusetöö (6 EAP)** on uurimuslik lõputöö, mis võib olla eelaste tulevasele magistr tööle. Bakalaureusetööülesanne on käsitleda erialast probleemi, kasutades selleks asjakohast materjali ja meetodit ning usaldusväärset teemakohast teaduskirjandust ning analüüsides iseseisvalt teemale vastavat materjali. Bakalaureusetöö kirjutamise käigus omandab üliõpilane oskuse töötada iseseisvalt erialase kirjandusega, analüüsida erialase meetodika abil konkreetset teoreetilist või empiirilist probleemi ja esitada oma analüüsi tulemusi korrektses vormis (vt lähemalt Lisa 1 Skandinavistika lõputööde koostamise ja vormistamise juhend).
- **Euroopa keelte ja kultuuride õppekava magistr töö (30 EAP)** on iseseisev uurimuslik lõputöö, kus antakse teaduslik lahendus või uuenduslik käsitlus erialasele probleemile, lähtudes varasematest uurimustest. See võib olla eelaste tulevasele doktoritööle.
- **Euroopa keelte ja kultuuride õppekava magistriprojekt (15 EAP)** on praktilise kallakuga uurimuslik lõputöö, mille eesmärk on teatud probleemi või teema lahendamine erialaste teadmiste abil ning millega kaasneb rakenduslik tulemus. Väljundiks võib olla nt kirjandus- või keeleteadusliku teksti või ilukirjanduse tõlge ja analüüs, mõne valdkonna terminibaasi või sõnastiku loomine, jms.
- **Artiklipõhine magistr töö (30 EAP)** koosneb õpingute jooksul kirjutatud ja avaldamiseks vastu võetud eelretsenseeritud teadusartiklist ja saatetekstist, mis kirjeldab ja analüüsib uurimisprotsessi. Uurimuse töömaht peab vastama magistr töö mahule.
- **Võõrkeeleõpetaja õppekava magistr töö (15 EAP)** on teoreetiline või teoreetilis-rakenduslik uurimus Skandinaavia keelte õpetamisega valdkonnaga seotud teemal. Teoreetilis-rakendusliku suunaga magistr tööna võib esitada õppematerjali koos teoreetilise ja metodoloogilise põhjendusega ning selle rakendusvõimaluste

selgitusega. Magistritöös tuginetakse võõrkeeleõpetuse valdkonnas avaldatud uurimustele ja kaasaegsetele suundumustele võõrkeelte õpetamisel. Magistritöö näitab oskust seostada pedagoogilist uurimistööd õpetaja tööga ning leida uudseid lahendusi õpetamisalase probleemi lahendamiseks.

Magistritöö ja -projekti kirjutamise käigus täiendab üliõpilane bakalaureusetöö kirjutamise käigus omandatud oskusi, käsitleb erialast probleemi uudest vaatenurgast ja loob uusi teadmisi.

Lõputööl võib olla mitu autorit, kuid töömaht on siis vastavalt suurem. Loa kollektiivse lõputöö kirjutamiseks annab Maailma keelte ja kultuuride instituudi direktor. Ühistöö kirjutamiseks esitab töö juhendaja instituudi direktorile taotluse, milles näitab, kuidas tagatakse õpiväljundite täitmine kõigi autorite puhul ning milles konkreetselt seisneb erinevate autorite individuaalne panus. Mitme autori ühistöö korral peavad olema kõik autorid samal õppeastmel ning kaitsma töö ühiselt.

Maailma keelte ja kultuuride instituudis koostatavatel artiklipõhisel magistritööl ning magistritööna esitataval teadusartiklil võib olla ainult üks autor. Artiklipõhise magistritöö puhul näitab juhendaja instituudi direktorile esitatavas taotluses, mil viisil on artikli koostamisel tagatud lõputööks vajalike õpiväljundite täitmine.

1. Ülesehitus, maht ja sisu

1.1. Maht

Töö pikkus võib teema ja meetodi valikust sõltuvalt varieeruda.

1.1.1. Skandinaavia keelte ja kultuuride eriala **bakalaureusetöö (6 EAP)** põhiteksti maht on orienteeruvalt 25-30 standardlehekülge (kokku 45 000–54 000 tähemärki koos tühikutega)¹.

1.1.2. Skandinaavia keelte ja kirjanduste eriala **magistritöö (30 EAP)** põhiteksti maht on orienteeruvalt 40-80 standardlehekülge (kokku 72 000–144 000 tähemärki koos tühikutega).

1.1.3. Skandinaavia keelte ja kultuuride eriala **magistriprojekt (15 EAP)** koosneb kolmest osast: a) praktiline osa, b) teoreetilis-metodoloogiline raamistus, c) projekti tööprotsessi dokumentatsioon. Praktiline osa on iseseisev tervik, mille vorm ja maht on vastavuses magistriprojekti eesmärkidega. Osade b) ja c) maht kokku on 20-30 standardlehekülge (36 000–54 000 tähemärki koos tühikutega).

1.1.4. Skandinaavia keelte **õpetaja magistritöö (15 EAP)** teoreetilis-metodoloogilise osa maht on 30-50 lehekülge (kokku 54 000–90 000 tähemärki koos tühikutega).

¹ Üks standardlehelülge on 1 800 tähemärki koos tühikutega.

1.2. Ülesehitus ja sisu

Bakalaureuse- ja magistr töö või -projekt koosneb sissejuhatast, teoreetilisest raamistikust, kasutatud materjali ja meetodi ülevaatest, analüüsist, arutelust, kokkuvõttest, kasutatud kirjanduse loetelust ja eestikeelsest resümest ja annotatsioonist; vajaduse korral lisanduvad lisad.

1.2.1. Sissejuhatus loob töö taustsüsteemi, piiritleb uurimisobjekti ja esitab uurimisküsimuse või hüpoteesi.

1.2.2. Teoreetiline raamistik annab ülevaate töö teoreetilistest lähtekohtadest, varasematest uurimustest, kasutatud teooriast, metoodikast ja analüüsipõhimõtetest.

1.2.3. Analüüsiosa tutvustab analüüsivat materjali ja rakendab eelmises osas esitatud mõisteid selle analüüsimisel. Selgelt peab olema tuvastatav üliõpilase oma panus töösse materjalide analüüsi näol, pelgalt referatiivsed tööd pole aktsepteeritavad.

1.2.4. Arutelu seostatakse töö põhitulemused varasemate uurimuste ja töös kasutatud teooriaga ning arutletakse töö kitsaskohtade ja võimalike arenduste üle. Kokkuvõte võtab lühidalt kokku töö eesmärgi ja uurimisküsimused ning tähtsamad tulemused.

1.2.5 Kasutatud allikate arv sõltub töö iseloomust.

1.2.6. Resümest esitatakse töö eestikeelne pealkiri ja muu tiitellehel olev info, nimetatakse töö eesmärgid ning võetakse kokku olulisemad tulemused.

2. Keel

Bakalaureuse- ja magistr töö või -projekt kirjutatakse, vastavalt erialale, norra, rootsi või taani keeles.

3. Vormistamine

3.1. Allikmaterjalide kasutamisel näidatakse nõuetekohaselt vormistatud (vt Lisa 1) tekstisiseste viidete kaudu selgelt, kus algavad ja lõpevad töö allikmaterjalidest pärinevad ideed ja kus käesoleva töö autori enda mõtted. Viitamisele kuuluvad kõik töös kasutatavad materjalid (k.a internetimaterjalid ja publitseerimata käsikirjad nagu bakalaureuse- ja magistr tööd, jne). **Plagiaat on karistatav eksmatrikuleerimisega.**

3.2. Töös tuleb läbivalt kasutada ühtset viitamissüsteemi ja ühtseid vormistuspõhimõtteid. Täpsema viitamisjuhendi ja vormistusnõuded määrab kindlaks osakond (vt nt Lisa 1, vt ka [kirjutamisprotsessi toetav teavik](#)).

3.3. Nõuetekohaselt vormistatud bakalaureusetöö, magistritöö või magistriprojekt (vt Lisa 1) esitatakse osakonna õppekorralduse spetsialisti e-postiaadressile (viivika.woodla@ut.ee) hiljemalt 15 kalendripäeva enne kindlaksmääratud kaitsmiskuupäeva.

4. Juhendamine

4.1. Bakalaureuse- ja magistritöid või magistriprojekte kirjutatakse soovitatavalt oma osakonna õppejõu juhendamisel. Kokkuleppel võib üliõpilane vajaduse korral kasutada põhi- või kaasjuhendaja abi väljastpoolt osakonda või ülikooli.

4.2. Üliõpilane valib iseseisvalt teemavaldkonna ja juhendaja. Valitavad teemavaldkonnad on: norra, rootsi või taani keel ja kirjandus, nimetatud keelte õppimine ja õpetamine, Põhjamaade ning nendega seotud ühiskondade, kultuuride ja ajaloo seotud teemad.

4.2.1. Bakalaureusetöö teema kooskõlastatakse juhendajaga. Hiljemalt viienda semestri 1. detsembriks teatab üliõpilane oma põhijuhendaja (ja kaasjuhendaja) nime osakonna õppekorralduse spetsialisti e-postiaadressile (viivika.woodla@ut.ee). Juhendaja annab oma nõusoleku juhendamiseks, saates vastavasisulise kirja osakonna õppekorralduse spetsialisti e-postiaadressile.

4.2.2. Magistritöö ja -projekti kavandite ja tööde esitamise tähtajad ja protseduuri määrab kindlaks osakond.

4.3. Koos juhendajaga koostab üliõpilane lõputöö detailse töökavandi ja töö valmimise ajagraafiku.

4.4. Juhendaja aitab üliõpilasel vormistada uurimisküsimust ja valida kirjandust, kanda hoolt selle eest, et töö püsiks eriala/valdkonna raamides. Juhendaja juhivad tähelepanu loogika- ja analüüsivigadele ning muudele töös esinevatele probleemidele. Juhendaja nõuanded on soovituslikud, töö lõpptulemuse eest vastutab tudeng. Juhendaja võib, kuid ei ole kohustatud parandama töös esinevaid keelevigu.

4.5. Üliõpilane kirjutab töö iseseisvalt ning vastutab ainuisikuliselt töö sisu, kogutud andmete ja allikmaterjalidele nõuetekohase viitamise eest (vt Lisa 1).

5. Kaitsmine

5.1. Lõputöö kirjutamine lõpeb avaliku kaitsmisega. Lõputöö kaitsmisele lubamise eeldus on kõigi ülejäänud õppeainete läbimine.

5.2. Kaitsmisele esitatud lõputöö juurde kuuluvad järgmised osad:

- a) lõputöö lõpus eraldi dokumendina lihtlitsents, millega autor annab ülikoolile loa lõputöö reprodutseerimiseks lõputöö säilitamise ja elektroonse avaldamise eesmärgil ning lõputöö elektroonseks avaldamiseks ülikooli veebikeskkonna kaudu (loe lähemalt: <https://ut.ee/et/sisu/juhend-uliopilasele-loputoode-avaldamise-kohta>),
- b) lõputöö autori allkirjaga kinnitus, et töö on kirjutatud iseseisvalt;
- c) põhijuhendaja allkirjaga kinnitatud nõusolek töö kaitsmisele lubamise kohta;
- d) annotatsioon lõputööga samas keeles pikkusega kuni 100 sõna ja 3–5 eestikeelset märksõna.

Lõputöö kaitsja võib komisjonile esitada ka teisi materjale (nt. audio- ja videomaterjalid), mis iseloomustavad esitatud töö teaduslikku ja praktilist väärtust.

5.3. Lõputöö ning selle osaks olevad multimeediafailid avaldatakse elektroonselt Tartu Ülikooli raamatukogu digitaalarhiivis. Kui lõputöö elektroonne avaldamine ei ole teistele isikutele kuuluvate autori varaliste õiguste, isikuandmete kaitse seaduse, riigi- või ärisaladuse vm salastatud teabe tõttu võimalik, esitab autor õppeprodekaanile nädal enne lõputöö kaitsmisele esitamist põhjendatud taotluse lõputöö avaldamisele piirangute kehtestamiseks.

5.4. Enne lõputöö kaitsmisele suunamist kinnitab lõputöö vastutav juhendaja õppekorraldusspetsialistile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, et töö vastab nõuetele ja ta lubab selle kaitsmisele.

5.5. Peale lõputöö esitamist määrab kaitsmiskomisjon tööle retsensendi. Retsensent peab olema vähemalt sama kõrgharidustaseme astme kvalifikatsioon ja tal peab olema pädev antud teadusvaldkonna probleematikas.

5.6. Retsensent esitab hiljemalt 24 tundi enne kaitsmist lõputöö kaitsjale kirjaliku retsensiooni. Retsensioon peab võimaldama arutelu kaitsjaga, iseloomustama lõputööd nii sisuliselt kui ka vormiliselt ning andma lõputööle põhjendatud hinnangu.

5.7. Kaitsmiskomisjonil on õigus lõputööd plagiaadivastussüsteemi abil kontrollida.

5.8. Lõputööd hinnatakse avalikul kaitsmisel. Isikuandmete, riigi- või ärisaladuse või tehnoloogilise lahenduse saladuse kaitseks võib õppeprodekaan kaitsja põhjendatud taotluse alusel kuulutada kaitsmise kinniseks. Kaitsmisel osalevad kaitsmiskomisjoni liikmed ja retsensendid, v.a juhul, kui nimetatud isikud ei saa mõjuval põhjusel kaitsmisel osaleda. Kaitsmiskomisjoni esimees võib põhjendatud taotluse alusel lubada kaitsmisel osalemist ka reaalajas toimuva kahe-suunalise pilti ja heli võimaldava side abil (nt Zoom, Teams, videokonverents vms). Retsensendi kaitsmiselt puudumisel loeb nende arvamuse lõputööst ette kaitsmiskomisjoni esimees.

5.9. Kaitsmise põhietapid on:

- a) kaitsja ettekanne, milles ta tutvustab lühidalt oma töö põhiseisukohti (**bakalaureusetöö** puhul orienteeruvalt **10 minutit**, **magistritöö või -projekti puhul 15 minutit**);
- b) akadeemiline arutelu kaitsja ja retsensendi vahel (bakalaureusetöö puhul orienteeruvalt 15 minutit, magistritöö või -projekti puhul 20 minutit);
- c) avalik arutelu ja küsimused (bakalaureusetöö puhul orienteeruvalt 5 minutit, magistritöö või -projekti puhul 10 minutit);
- d) kaitsja lõppsõna;
- e) komisjoni arutelu ja hinde otsustamine. Sõna antakse ka juhendaja(te)le. Juhendaja kaitsmiselt puudumisel loetakse tema arvamus lõputööst ette.

5.10. Lõpliku hinde lõputööle annab kaitsmiskomisjon, kes võtab arvesse retsensendi hindeettepanekut, kaitsmiskomisjoni liikmete hinnangut lõputööle ja kaitsmisele ning juhendaja(te) arvamust. Kaitsmiskomisjon on hindamisel otsustusvõimeline, kui kohal on üle poole kaitsmiskomisjoni koosseisust.

5.11. Lõputöö kaitsmise tulemus tehakse teatavaks vahetult pärast kaitsmisprotokolli vormistamist, kuid mitte hiljem kui ühe tööpäeva jooksul kaitsmise toimumisest.

5.12. Lõputöö korduskaitsmine saab toimuda kõige varem järgmisel semestril. Korduskaitsmise läbiviimise aluseks on käesolev valdkonna nõukogu kehtestatud kord.

Lisa 1 Skandinavistika lõputööde koostamise ja vormistamise juhend